DÉPOT LÉGAL
DIRECTEUR GÉRANT

SỐ 875 NĂM THỨ MƯỜI MỖI SỐ 4 XU 丙子年 正月三十日 NGÀY THỨ BẢY 22 FÉVRIER 1936

TIẾNG-DÂN

敲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút
HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý
TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN
35 [illegible], đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói: số 62
Giây thép: TIENGDAN HUE

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Một năm	5$00	8$00
Sáu tháng	2.50	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai cần quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

Sông học biển mà đến biển; gò học núi mà không thành núi, là vì tự vạch lấy mình.
Dương tử

Nếu muốn cho hai dân tộc Pháp Nam hiểu thấu nhau

PHẢI CHO NGƯỜI NAM HỌC TỰ DO VÀ CAO LÊN

(Tiếp theo)

Thời kỳ học văn hóa nước Pháp

Tôi kể chuyện người Nam học văn hóa Tàu đông dài như trên, không có ý «ăn cơm mới nói chuyện cũ» mà bản ý là tỏ cho công chúng, nhứt là nhà thức giả người Pháp, thấy rõ chỗ lầm «người Nam học văn hóa Ấu-Tây cao lên là ngay hiểm».

Lấy 2 dân tộc tánh tình, phong tục, lễ giáo, ngôn ngữ, văn tự gì gì cũng không đồng nhau, mà cùng sống chung trên một giải đất như người Pháp người Nam ở xứ Đông dương ta nay, muốn cho hai bên thân cận hiệp tác một cách chân chính, trước nhứt hai bên phải hiểu thấu nhau, mà làm cho được hiểu nhau, tức là người Nam phải học chữ Pháp, học văn hóa Pháp.

Lâu nay giữa hai dân tộc mà sở dĩ có chiu đề-ngỏ, có nhiều nguyên nhân mà cái nguyên nhân không biết tiếng Pháp, không biết chữ Pháp, là cái nguyên nhân gốc. Tựu trung có học mà những người học cao thì ít, còn phần đông chỉ tạo ra hạng người viết nói thông dịch, so với học giả người Pháp còn kém xa; ngày nay lại thêm hạn chế. Gạo là vật ăn bổ dưỡng nuôi sống xu xác mà nếu nấu không chín, ăn vào sanh bệnh, việc học cũng thế.

Vậy nói tại học Tây nên sinh tư tưởng nầy nọ, chính là vì cái cớ học «thấp» chớ không phải tại học «cao».

Một chứng hiển nhiên, trước kia đương thời đại Hán học thạnh hành, toàn quốc đều phản đối Tây học, mà có nhà tiên thời thâm thông Tây học như Nguyễn-trường-Tộ, Trương-vĩnh-Ký, một nhà thì một hai yêu cầu cải cách các chế độ cũ theo như phương Tây, một nhà thì du nhập Tây học cho người Nam một cách sốt sắn, có vì sự học cao đó mà chống chỏi với người Pháp đâu. Trái lại những kẻ học cạn biết gần, chỉ thấy cái vỏ văn minh bề ngoài mà không hiểu chân tướng tinh túy bề trong, trở lại nghe đỡ theo cản mà gây ra những chuyện không tốt.

Vậy nên thế nào?

Theo công cuộc đã qua cùng hiện tình ngày nay mà xét, người Nam đã sống ở dưới chủ quyền người Pháp, chung mối lợi hại với người Pháp, nếu như không hiểu văn hóa nước Pháp, không biết tánh tình người Pháp, tất trên đời sống lắm điều ngăn trở, chỉ việc ngày thường đi trên đường xe hỏa, hay vào nhà hàng người Pháp cũng có việc đi tới các tòa các sở đã thấy lắm điều lôi thôi. Ấy là phần người Nam muốn sống phải học theo người Pháp.

Còn phần người Pháp, như nhứt quyết đem người Pháp sang xứ nầy để mở công cuộc thạnh lợi cùng nội trị ngoại phòng, không cần đến người Nam, thì chả nói làm gì. Bằng như nhận công cuộc bảo thủ và phát triển xứ thuộc địa, cần có người Nam chung sức giúp việc, dìu dắc người Nam đồng tâm hiệp lực với mình, thì cần phải mở sự học người Nam theo văn hóa Pháp cho đến nơi đến chốn, thay hẳn cho văn hóa Tàu ngày trước. Đó là một đường có công hiệu trên đường Pháp Việt đề huề, hơn cả các việc khác, vì tình thần có hiểu thấu nhau mà sau mới nói đến hiệp tác.

Vẫn biết mở đường Ấu học tự do hay là cao lên, không phải toàn người Nam đều theo đuổi đến nơi, song một ít phải học cao đem những tư tưởng tự do truyền bá khắp trong dân gian, không bao lâu mà không khí sùng bái văn hóa nước Pháp, tràn khắp trong dân gian không khác gì ngày xưa học Tàu mà sùng bái Khổng Mạnh. Ngày xưa học Tàu, nào có phải là ai ai cũng giỏi chữ Tàu đâu, song cái không khí thổi vào trong nảo

(Xem qua trang 2 cột 2)

Một chiếc ô tô lăn ù xuống sông Chợ-cồi

4 người chết, chỉ 1 người thoát nạn

Hôm 16-2-36, lúc 7 giờ tối, một chiếc xe ô tô của Đặng văn Quế ở Faifo chạy vào Tam-kỳ, (Quảng-nam) — xe nầy thường chạy con đường Bông miêu, năm ngoái bị đổ 2 lần, một lần chết 4 mạng, lần sau bị thương, không chết) — khi vào đến cầu Chợ-cồi, lúc qua giữa cầu, tông vào bao-lơn cầu, nhào xuống sông! Trong xe đi cả thảy 5 người, duy có viên khám bộ sở Bông-miêu thoát ra được, còn 4 người kia đều bị chết ngầm dưới nước, sáng ngày hôm sau mới tìm được tử thi. Trong số 4 mạng chết đó, anh em tên Quế 3 người, là: Quế, Qui, Nhân, và tên Toàn con bà Phúc ở Tam kỳ.

Thế là cái đời của cậu Quế ngày nay đã kết liễu trong vòng tai nạn (vì bị đã nhiều phen). Gớm cho nghề ô tô, sao mà lắm than quá đỗi!

Dạ Lan

CHUYỆN ĐỜI

Các bạn làm báo rồi sẽ đến ngày thất nghiệp chăng?

Cái nghề chi lợi không có người thất nghiệp, lợi là làm báo. Làm báo mà hết tiền, làm báo mà hết chuyện viết, hoặc nữa làm báo mà nói dốc quá đời, hay là dọa nạt người ta mà ăn tiền, hay là rình bắt người ta để kiếm chác, làm báo đến nỗi người ta chán không muốn tới đến báo mình, hoặc không muốn đăng mình để giải báo nữa, cái thứ làm báo như vậy thì cũng phải đến một ngày thất nghiệp, không nói ai cũng biết như vậy.

Nhưng cái trạng hoảng thất nghiệp mà tôi muốn nói hôm nay là chẳng cho cả các bạn làm bài ngày nay chớ không phải riêng chỉ cho ai.

Ấy chẳng có một sự phát minh cơ khí nữa cái sự phát minh ấy mà sẽ thực hiện.

Mới đây báo «Œuvres» bên Pháp có đăng một cái tin làm cho dư luận trong thế giới đều chú ý, nhứt là dư luận trong làng báo. Cái tin ấy là nói về một sự phát minh rất mới lạ, sẽ rất đổi hoàn toàn cách làm báo, mà không cần đến những người ngồi cặm cụi viết bài.

Sự phát minh ấy là của ông Louis Dambiane. Ông nầy lâu nay đã nổi tiếng về nhiều cuộc phát minh rất lạ. Cách đây không bao lâu ông có phát minh ra một thứ tên pháo dùng để gởi thơ từ cho lanh lẹ từ chỗ nầy sang chỗ khác. Hiện nay ông đương khảo cứu thêm về sự thực dụng của thứ tên pháo ấy.

Cái tin kia đương làm cho người ta trầm trồ chưa hết mà ông Dambiane lại cho các báo biết một sự phát minh khác càng mới lạ hơn:

Sự phát minh nầy là cốt thay cái lối làm báo: mới đầu ông làm cho các hình ảnh trên tờ báo được hoạt động như chúng ta xem trên màn chớp ảnh.

Đó là vì ông nghiệm thấy người đọc báo ngày nay trông thấy hình ảnh trên mặt báo, mà không thấy các hình ảnh ấy hoạt động, vậy nên làm cho các hình ảnh được hoạt động thì sẽ bổ chỗ thiếu thốn của báo giới ngày nay.

Nguyên tắc của sự phát minh ông Dambiane là in những hình thời sự vào một cuốn phim bằng giấy. Đem cái cuốn phim ấy quay trong một cái máy của ông phát minh (máy nầy ông hiện còn giữ kín nhiệm) rồi cứ đóm vào một cái lỗ trống là tức khắc thấy hình ảnh hoạt động như hát bóng. Người đọc báo chỉ mua mấy cuốn phim ấy về xem, thì tự nhiên thấy các hình ảnh hoạt động.

Ông Dambiane còn nói ông còn sẽ làm cho cuốn phim ấy nói ra tiếng được. Người đọc báo chỉ nghe chớ không cần đọc nữa. Cái máy lạ lùng ấy, theo ông Dambiane thì không bao nhiêu tiền, ai cũng có thể mua được, còn phim giấy thì lại rẻ như giá báo ngày nay.

Đó, cuộc phát minh của ông Dambiane mà thực hiện, không phải là họ không cần đến những bọn ngồi cặm cụi biên bài nữa là gì? Không phải là rồi chúng ta, những bọn sống về nghề cạo giấy ở «Tòa-soạn», cũng đến thất nghiệp là gì?

Thật tình tôi lo lắm. Nhưng tôi lo là lo, mà theo lẽ phải cái gì có vẻ mới, mà có hàm ý tiến bộ, như là các sự mở mang, các công trình của khoa học, tôi một lòng tán thành, mong mỏi cho mau thấy xuất hiện. Huống cái thứ báo mới lạ ấy mà thực hiện, chúng ta sẽ thấy nhiều chuyện mà tờ báo ngày nay không thể bày ra trước mắt độc giả được.

Ví dụ của ông quan ăn cắp lớt, báo ngày nay có nói đến hết sức là nói tên tuổi ông quan kia, ăn cắp lớt bao nhiêu, là hết chuyện, chớ đến các tờ báo có hình ảnh hoạt động thì sẽ in cả cả chỉ ông quan mọ, nào lúc đương mày trợn mắt dọa nạt, nào lúc bỗ nhỏ... đến lúc đưa cái tay ra lấy vội bọc lanh lẹ bỏ vào túi... trông có vẻ thú vị lạ thường, mà lại cũng cung một cái chăng như đinh đóng không ai dà mềm trời nào cắt chết nổi.

Đó, vì vậy mà tôi đừng bỏ cái cản bút nầm nhà mà được tờ báo có ảnh hoạt động để để xem, thì có thất nghiệp tôi cũng vui lòng vậy.

Lê-văn-Tây

VẠN-VẬN

Vô đề

(Tiếp theo)

III

Thôi đừng trân cột ghét trân ân,
Ân khỏi mui rồi cột tới chân.
Chồn được mồi ngon quên cả bẫy,
Ruồi ưa mật ngọt tiếc gì thân.
Hạ màn kép hát đều dơ mặt,
Tàn hạn, cây đa hết cậy thần,
Sự sống tinh sao xin tính gấp???
Trăm năm chưa dễ mấy hồi xuân.

IV

Biết khôn hay dại, dại hay khôn!
Lửa lăng giềng reo ngủ vẫn ngon.
Trước cửa Thiên lôi khoe tiếng trống,
Dưới sân Địa nạng gọi cô bồn.
Đã phô miệng phệt cho lòng rắn,
Còn mượn cai hùm vào mặt chồn.
Rõ thật mắt tai mù lại điếc,
Tếch riêng múa hát một trời con.

V

Mặt nạ khen ai quá khéo chưng,
Địch đờn kèn trống tiếng vang lừng.
Rồng phô thức vẻ tô đầy vách,
Muông thạo nghề săn hít khắp rừng.
Lái cứ thả xuôi thuyền trở ngược,
Thầy phô trước mặt tớ sau lưng.
Thường đời vậy vậy mà ta sống,
Trời hả đày ta thế mãi rưng?

(Còn nữa)

SÃO NAM

PHƯƠNG PHÁP GIẢI QUYẾT NẠN KHỦNG HOẢNG

Nạn khủng hoảng hiện nay có thể giải quyết sớm được không?

(Tiếp theo và hết)

Nạn khủng hoảng ngày nay có thể giải quyết được mau như trước không?

Câu hỏi thật không ai giám trả lời chắc chắn được, vì nó có liên quan cả hoàn-cầu, không phải công việc một đôi nước, hay là một châu Âu, châu Mỹ, châu Á, châu Phi mà nói được.

Theo những lịch trình ta đã thấy ở trên, thì trước kia những cuộc khủng hoảng giải quyết được mau là nhờ có mấy cách: Đem tư bản mở mang mấy nơi công nghệ chưa phát đạt để tiêu thụ hàng hóa: chinh phục thuộc địa để lấy thị trường...nhờ vậy nên mỗi khi ngọn lửa khủng hoảng bùng ra chẳng bao lâu người ta dẹp được ngay.

Ngày nay tình thế khác xưa, trên mặt đất còn chỗ nào là chỗ trống, nơi nào là nơi chưa có công nghiệp tư bản đưa đến. Trên thị trường mỗi ngày càng thêm đông khách, sức cạnh tranh càng kịch liệt thêm. Tiền đồ kinh tế, nếu nạn khủng hoảng không giải quyết sớm được, không sao tránh được những sự khó khăn, có thể đưa chế độ tư bản vào cảnh đổ sụp hư tàn, nên hiện nay liệt cường hết sức tìm phương giải cứu, cầu đổi chế độ tiền tệ, hạ giá đồng tiền vàng, hạn chế sức sanh sản v. v.. lại có nhà định thống nhứt sức kinh tế các xứ tư bản theo một mục đích chung, để giữ giá các thị trường.

Phương pháp sau, nếu làm được thì nó là phương thuốc rất thần hiệu không gì hơn. Song nói thì dễ mà làm thì khó, công việc trong một làng một tỉnh còn khó thống nhứt được, huống là cả thế-giới năm châu, vả lại chánh sách tư-bản đi tới-lui, trước mối lợi, khó lòng hẳm được cái mày tham.

Gốc bệnh sâu xa mà phương thuốc gần cạn, khó lòng chữa được, rồi cuộc chưa thấy cách gì hay cả.

Theo tình thế thế-giới ngày nay, thì nạn khủng hoảng khó giải quyết sớm được.

Nạn khủng hoảng gây ra việc chiến tranh

Công nghệ bị cạnh tranh, sự nghiệp tư bản bị sa sút, lại thêm nạn khủng hoảng dày vò, công nghệ thương mãi càng dồ sụp nhiều mau, đứng trước kẻ thù địch mình và sự nguy hiểm cho tương lai của sự nghiệp mình, các nhà tư bản hết sức vùng vẫy, trên lịch sử gần đây những cuộc chiến tranh bề ngoài tuy khác, mà trong vẫn là kinh-tế! trong trường giao tế hằng ngày, mầm kinh-tế chiến tranh tuy không phát lộ ra, mà vẫn ngầm ngầm nhen nhúm, xem như những việc xung đột của các công-ty, liên-đoàn, có đôi khi xảy ra chuyện lớn liền mà không nữa cũng ngầm ngầm chờ cơ hội.

Công nghệ thất bại, nhà tư bản xếp bớt việc làm, bớt người làm, người thất nghiệp vì đó ngày một đông ra. Người ai cũng phải sống, mà vì nạn khủng hoảng, bao nhiêu người thiếu cơm ăn, áo mặc, không nhà ở, hiện trạng xã hội ngày nay rõ ràng như thế. Đối với dân tộc yếu hèn, tình cảnh ấy vẫn phải cắn răng mà chịu, vì có biết làm sao; còn đối với dân tộc có tinh thần phấn đấu, sức lực mạnh bạo, tức họ không chịu ngồi yên mà nhịn đói chờ chết, họ phải hoạt động tìm đường sống.

Phải tư bản vì sự cứu vãn nguy cơ cho công nghiệp của mình, phải lao động vì mưu cầu sự sống, nước đối với nước, mối ác cảm về sự cạnh tranh càng nặng, tất phải đùng đến súng đồng trái phá để nói chuyện.

Nạn khủng hoảng ngày nay ta có thể nói là thứ dẫn làm cho ngòi lửa chiến tranh mau phát, mà chiến tranh có thể giải quết được nạn khủng hoảng, như cuộc khủng hoảng năm 1913, kế đến trận Âu-chiến 1914. Mà tình hình thế-giới hiện nay theo tin một vài tờ báo ở Âu-châu gần đây, chẳng khác gì năm 1913. Đó cũng là lệ tiến hóa trên lịch sử xưa nay chẳng có gì lạ.

T. S.
dịch thuật

Dân bản xứ hoài nghi cho chánh sách khai hóa

NHỮNG CHUYỆN XÉT THUỐC LÀ MỘT CÁI NGUYÊN NHÂN

Chuyện xét thuốc lá ở Trung-kỳ, năm trên có xảy ra vụ án mạng (Quảng ngãi), ngoài ra nhiều kẻ bị oan khuất, nhiều kẻ kêu van. Gần đây trong Nam kỳ, có vụ nhổ thuốc ở Thủ-dầu-một, hiện đương tra xét, nay lại có vụ xét thuốc làm náo động cả tỉnh Long xuyên nữa!

Theo các báo trong Nam, ngày 7-2-36, ông Noyer, Thương chánh ở Châu đốc và 2 người lính vào nhà ông Trương văn Giáp ở làng Mỹ-hội-đông (Long xuyên) để bắt thuốc lậu. Khi vào nhà, ông Giáp đi vắng, chỉ con ông là Bỏ với dâu là thị Hiệp ở nhà.

2 người nầy gàng lại nói không có cha mình ở nhà và xin mời hương chức đến thị chứng.

Chỉ nói vậy thôi, nhưng 2 người lính đoan cho nói vậy là xấc, nhảy tới đánh Bỏ rồi trói lại, vợ Bỏ nhảy vào binh chồng cũng bị đánh.

Nghe tiếng xôn xao, hương quản và người làng chạy đến, ông Noyer trở xuống ghe, cho người về báo tin với sở Thương chánh rằng ông bị bọn buôn thuốc lậu vây đánh ở Mỹ-hội-đông....

Chiều bữa ấy có 30 lính về rượt đánh dân và hương chức làng Mỹ-hội-đông, có 19 người bị bắt và nhiều người bị đánh thương nặng...

Thuốc lá là một vật thổ sản, dân bản xứ trồng để bán và ăn, dùng, nhà nước có luật hạn chế là chứa lậu, bán lậu quá luật đã định, chớ không phải là vật nghiêm cấm không cho chứa, không được dùng như các vật quốc cấm. Như quả chứa lậu, cũng chỉ tịch thứ thuốc ấy và phạt bạc, chớ không phải là việc giặc giã bội nghịch gì. Huống chi những lời của bọn điềm chỉ, phần nhiều vì thù oán riêng, hoặc lập công kiếm tiền thưởng, mà vu cáo cho người, không phải toàn là đúng sự thực cả (thường có những nhà tới xét mà không có tang gì).

Như cái «cas» ở làng Mỹ-lợi-đông nầy, người chủ không có ở nhà mà người con xin mời hương chức tới chứng kiến... tưởng không có đến gì là trái phép là vô lễ. Vậy mà người nhà đoan đã đánh trói người, lại còn việc nhỏ xít ra việc lớn, báo tin đem đến ba mươi lính kéo về đánh cả Hương-chức và dân làng, như đối địch với một trận giặc, (có bà lão ngoài 60 tuổi cũng bị bắt) bảo nhân dân không kinh hãi sao được.

Nghiệm như sau khi bắt về, bữa sau liền có 8 người được tha, đủ thấy vụ nầy có oan, chưa kể những người lương thiện bình không mà bị đánh cùng hương chức làm phận sự mà cũng bị số phận như người có tội.

Bắt một vụ quả tang và đúng phép, người bị bắt bi phạt, có làm có chịu, không dám oán thán cho ai; đến như chuyện không mà vu có, việc ít mà gây ra nhiều, tưởng không lợi ích cho nhà nước, mà đến cho có buộc phạt một số bạc cọc con, cũng không chuộc được đều không tốt: gieo mối ác cảm trong nhân dân mà rước đều oán cho nhà nước.

Lâu nay chuyện bắt thuốc, thường xảy ra những đều rắc rối, nhân dân rất lấy làm than phiền, mong nhà đương cuộc lưu ý. Nhứt là đó xét kỹ càng, không nên tin chắc những lời bọn điềm chỉ, thứ nữa có xét nhà ai, phải có quan địa phương và hương lý chứng kiến, như thế thì sự trừng phạt mới được công bình, nhân dân mới tránh khỏi sự phiền lụy.

Biện Dân

THƠ-TÍN

Công ô. Nguyễn-x-Nai, Đức phổ, Quảng-ngãi

Bản báo không thể nhận lời ông được.
T. D.

https://tieulun.hopto.org

VIỆC TRONG NƯỚC

Cái lối cạnh tranh của người Nam ta

(Tranh bến đò)

HUẾ. — Theo giòng dưới sông Hương có một đoạn sông, bên nay thuộc địa phận làng Dương nổ, xưa nay có một bến đò của người làng Xuân dương đưa khách, thường gọi là bến đò Nam phổ.

Gần đây thành phố Huế mở rộng ra, làng Xuân dương và phường Đệ lục nhập lại làm phường Phú mỹ (trước Tiếng dân đã đăng) thì bến đò ấy cũng cứ thuộc của phường Phú mỹ như cũ. Nay làng Dương nổ thấy bến đò ấy đưa có lợi chút ít, bèn làm đơn lên Phủ Thừa xin mở thêm một bến đò khác nữa, để tranh lợi với bến đò này; quan chấp đơn, đương thương tòa xem xét, và có hiền làng Dương nổ phải chờ lệnh quan mới được làm.

Nhưng người làng Dương nổ không đợi lệnh, cứ đem đò ra đưa khách, chỗ ấy ở trên bến đò cũ Nam phổ người qua lại gần hơn một đổi, làng Dương nổ lại đưa không lấy tiền, nên ai cũng đi đò ấy cả. Làm cho đò Nam phổ cũ chẳng có mấy người đi. Bởi vậy dân làng Phú mỹ phải làm đơn kêu tại Phủ.

Ngày thứ bảy 15 Février, thấy có lính quan Sang tà về khám xét và cấm làng Dương nổ không được đưa nữa, để chờ quan trên xét đã.

Người Nam ta không cạnh tranh với ai, chỉ tranh nhau cái lợi «dần ruồi» ở bên xóm, chán nhỉ! P. V

Đá banh rồi đánh nhau

Chiều thứ hai 17 Février, các hội hữu của gánh hát Phụng-hồn ra sân thể theo hội S. E. P. Huế, đá banh với ban đá banh Huế.

Trong khi chơi, ông Ngôn ở Huế có nhảy trắng nhảm ông Tư Ứt hội khất gánh P. H. thế nào đó, Tư Ứt nóng tính đánh Ngôn; ông Dông ở Huế thấy thế, đến cãi nhau với Tư Ứt, thành ra một cuộc ẩu đả, lính Cảnh-sát phải bắt cả hai bên đến bót.

Đến tối lại ông chủ gánh P. H. mới đến bót nói phải trái với ông Dông và Ngôn, để xin nhận Tư Ứt về hát.

P. V.

Câu chuyện lợi dụng thần thánh

VINH. — Gần đây ở Bến thủy, người ta thấm thì nhau rằng: có nhà tai mắt sáng, năm trước có xin phép quan trên phổ khuyến lấy tiền khắp trong bộ, dưới thầy, sửa lại đền thờ đức Trần-hưng-Đạo;

(Xem qua trang 4 cột 5)

Bọn cướp lôi văn minh

đã bị án và bị đày Lao-bảo

Trước đây T. D. đã đăng tin một bọn cướp ăn bận Âu phục, đi 6-18, vào nhà ông Lê văn Ngọc ở làng Yên lược (Thanh hóa), giả làm thanh tra và viên chức sở Mật thám để xét giấy bạc giả rồi cướp một mớ bạc...

Bọn cướp văn minh ấy, sau đó bị bắt được cả. Nay tòa án sơ cấp phủ Thọ-xuân đã kết án:

Đoàn xá Cao hữu Thân ở làng Yên trường (gần Yên lược) và lý trưởng làng Yên bình, tỉnh Ninh bình, Ng. cao Thanh bị chung thân khổ sai.

Đỗ v. Tánh, Lê Hữu, Vũ v. Chiến, Đỗ v. Điền: 20 năm khổ sai.

Ng. Thế, Vũ Tâm, Phạm Kim, Ng. Huyến, Ng. Mỹ: 15 năm khổ sai.

Tất cả mấy tên ấy đều bị đày đi Lao bảo.

Vũ v. Tiên: 6 năm khổ sai, Phạm ngọc Như (lính cảnh sát Ninh bình cho bọn cướp mượn áo quần của nhà nước mà đi ăn cướp) bị 2 năm tù.

Các phạm nhân bị tịch biên gia sản để bồi lại cho khổ chủ là ông Ngọc 1.200$.

Chủ xe ô-tô Trần Minh bị phạt 15$ vì cho bọn cướp thuê xe, mà xe không có phép cho thuê. T. S.

Phải cho người Nam học tự do và cao lên

(Tiếp theo trang 1 cột 2)

dân gian, chính là do sự giáo học tự do đó vậy.

Vậy châm chước theo hiện tình mà sửa đổi, từ trung học trở lên, nhà nước chiếu cố như trường giáo huấn ngày trước, không nói học quốc ngữ do người Nam tự học tùy ý, nói về chữ Pháp từ trung học trở xuống, tha hồ cho trường tư hoặc làng, hoặc đoàn thể nào, hoặc cá nhân, cứ cho dạy và học thả cửa, không hạn qui trình, không hạn tuổi, nhà nước chỉ sắp đặt từ thi *Primaire* trở lên, ai thi đậu *Primaire* thì được lên học trung đẳng rồi cao đẳng... còn hỏng thì thôi. Nói tóm lại là tạo thành cái không khí Pháp học trong xứ thay cho Hán học ngày xưa. Cho đến cái ngày người Nam tới các sở công không cần có người thông dịch, mà người Pháp vào trong thôn quê gặp nhiều người nói chuyện được, như người Tàu với người Nam ngày trước, thì cái mối hoài nghi anh hồi sẽ tự nhiên tiêu mất, mà 2 dân tộc Pháp Nam ở trên giải đất nầy không có sự rắc rối về «máu da» và «quốc giới» nữa; đó là một việc tưởng không gì có hiệu lực bằng.

Trái lại cứ theo tình hình «nửa mở nửa đóng» như học giới ngày nay mà kéo dài ra, theo triều lưu chung bốn phía đã tràn vào, thật không có phương gì ngăn tư tưởng Âu hóa của người bản xứ, mà cái lối Âu hóa «ăn cơm nấu không chín» đó chỉ có hại mà không có lợi; không lợi cho người Nam mà cũng chả lợi gì cho người Pháp hết thảy.

Trung-Cáo

ÔNG ĐÀO-DUY-ANH SẮP XUẤT BẢN BỘ «PHÁP VIỆT HÁN TỪ-ĐIỂN»

Ông Đào duy Anh, trước đây có xuất bản bộ «HÁN VIỆT TỪ ĐIỂN», được nhiều người hoan nghinh. Nay ông đã định xuất bản bộ «PHÁP VIỆT HÁN TỪ ĐIỂN».

Bộ sách nầy, dày gần 3000 trang, đóng khổ lớn 18 × 26, giá bán 15$. Trong ấy nguyên chữ Pháp dịch ra quốc ngữ và có chú chữ Hán, được rành rẽ, có công phu.

Bộ từ điển nầy được tiện cho những kẻ chuyên chú về quốc văn hiện thời. Tác giả cũng có xuất bản từng tập, cứ hai tháng một kỳ, tập đầu sẽ ra lối tháng Mai 1936.

Bản báo vui lòng giới thiệu cùng độc giả bộ từ điển mới sẽ ra đời.

T. D.

LUẬN-ĐÀN

Hội đường-nghiệp và vệ-nông ở Quảng-Ngãi

Hiện nay ở Quảng-ngãi mới lập hội đường nghiệp, theo lời báo cáo của ông Võ-đình-Thụy, phó Hội-trưởng hội ấy, thì mục đích của hội rất hay, là ai có đường đem gởi tại hội, được vay tiền trước, lợi mỗi năm 1% nghĩa là vay 100$, 12 tháng chỉ trả 1 giác lợi. Hội lại tìm cách bán đường ấy cho được giá cao khỏi bị trung gian hưởng bớt mối lợi.

Bắt đầu làm hội đường nghiệp rồi sẽ lo qua việc bán lúa gạo, tức là hội vệ nông. Hội vệ nông sẽ có một nghìn phần hùn. Mỗi phần có 2$00, mà hùn liền đầu chỉ 0$50. Công cuộc to tát như thế mà chỉ có một ngàn phần hùn, mỗi phần hùn chỉ có 2$00, ai lại không lấy làm lạ? Ông Thụy lại giải nghĩa cho chúng ta biết rằng vì đã có Nông-phố ngân hàng giúp sức, miễn có thổ hóa đem tới thì hội sẽ lấy tiền nhà băng mà cho vay lại, lợi một năm một phần trăm (nhà băng cho hội vay như 10$ một năm 0$07, hội cho lại 0$10)...

Trên là trích đại lược trong tờ bá cáo của ông Võ-đình-Thụy. Dưới nầy là theo một ít dư luận trong hạt, họ nói:

1) Lâu nay trong xứ, nhiều hội khi mới lập thì nói mục đích quá cao xa, mà đến khi thực hành không được như lời, lại nhiều hội bị thất bại, nên công chúng đối với những hội buôn, hội thực nghiệp, sanh lòng chán. Nay hội đường nghiệp lập ra, mục đích vẫn hay, sau thành hiện được như lời thì có ích cho nhà đường mía, vậy nên chăm một việc đường nghiệp cho có thành hiện được công chúng tin nhiệm, sau sẽ bàn đến việc khác cũng chưa muộn.

Nay hội đường nghiệp mới lập mà đã gồm đến hội vệ nông, nước ít mà rưới ra nhiều nơi, e không khỏi phân tán mà mang cái thông tệ «thuyền nhỏ chở nhiều».

2) Phàm công cuộc đoàn thể hay cá nhân, nếu tự sức không đủ cần dân mà nhờ sức ở ngoài giúp, là một việc thường không chắc chắn mà xưa nay thường thấy. Chỉ nói một hội đường nghiệp, theo lời bá cáo của ông Thụy, ai đem đường tới thì hội cho vay tiền, ăn lời nhẹ. Đã chứa đường tất phải có nhà, có người săn sóc thì đường ấy mới khỏi hư hỏng (đường chứa lâu cũng hao). Huống tiền cho vay đó nào phải ít, mà vốn hội chỉ 2.000 đồng, còn thì mong nhà ngân hàng Nông phố giúp vốn cho. Theo việc đã qua, trong hạt mấy năm nay bị lụy vì sự vay ngân hàng ấy, hiện nay còn nhiều người kêu ca. Vì dân gian có sức làm ra vật sản như đường, như lúa, mà không có mỏ bạc tiền. Kỳ vay đến hạn mà đường lúa bán không được thì làm thế nào? dầu là lợi ít mà đến khi vật ế ẩm thì cũng chịu lỗ mà mang cái khổ «nợ» như mấy năm gần đây.

Trước kia nhà làm đường, trừ ít nhà khác có vốn xuất ra làm riêng, còn thì vay trước trả sau, thì làm ra đường là mong bán để lấy tiền công kia việc nọ. Nay đem đường tới hội, chỉ cho vay nửa tiền (50%), thì lấy tiền đâu mà xài đáng. Nếu như đường chứa tại hội mà hội nói không bán được thì quy cho nghiệp chủ, vì đường để nhà khi tùng bán dở mà xài, mà khi thơ thì cầm chờ giá khá. Nay đem gởi vào hội để vay tiền thì nhà nghiệp chủ không có quyền gì với đường mình đã gởi đó.

Những cớ trên, nếu trông cho hội đường nghiệp, sắp đặt thế nào, làm hẳn một sở chuyên mua đường, mỗi năm đến mùa đường theo thời giá mà mua đường các nghiệp chủ (mua giá cao hơn càng tốt), chủ nào làm đường thiếu vốn thì cho vay trước, mà định giá trả bằng đường, còn ai đem tới bán thì mua hẳn trả tiền; đến sự chứa bán sau nầy, lời thì hội ăn, lỗ thì hội chịu, như vậy thì theo tình thế có tiện hơn. Nói cho rõ là hội đường nghiệp làm trung gian như khách-trú ngày trước (ngày trước ở Tân-an khách-trú ở thành Vượng, nhà đường nghiệp cũng tiện lưu dễ dàng), nghĩa là có chỗ cho nông dân bán đồ vật sản mà khỏi bị ế ẩm tức là có ích thiết thực, hơn là nói việc cao xa quá.

Đường-chủ

UÔNG-TINH-VỆ XUẤT DƯƠNG DƯỠNG BỆNH, CHÁNH PHỦ CẤP 1.200.000 ĐỒNG

Theo tin báo Pháp ở Thượng hải, Uông yêu cầu với Tưởng để cho mình xuất dương dưỡng bệnh và xin cấp khoản phí tiền thuốc là một trăm hai mươi vạn đồng, khoản phí ấy do Tân phố cuộc trưởng, là trần Diệu em vợ Uông đã giao cho Uông.

Các nhân vật trọng yếu Tàu, mỗi lần xuất dương được chánh phủ cung cấp cũng hậu nhỉ!

Cùng các nhà buôn, các nhà kỹ nghệ ở thành phố Huế và các tư gia có hàng tới và hàng đi ở gare Huế

Bắt đầu từ ngày 3 Janvier 1936, quan Giám-đốc sở Tài-chánh Đông-dương đã chuẩn y cho tôi cùng sở Hỏa-xa Đông-Pháp ký bản hợp đồng (Marché de gré à gré) về sự vận-tải hàng hóa từ gare Huế về thành phố Huế và từ phố lên gare (service à domicile). Về sự vận tải nầy, tôi phải ký-quỹ một số bạc lớn để bảo đảm hàng hóa cho quí ngài.

Các ngài muốn hàng tới hoặc hàng đi được lanh chóng, khỏi phiền phức, tránh sự gian lận thì xin thương lượng cùng

PHAN-HUY-ĐẬU

Nhà Vận-tải

N° 51, Rue Paul-Bert -:- HUẾ

NOTA. — Các ngài có quyền xem bản hợp-đồng tôi ký với sở xe lửa.

Một bệnh rất hiểm nghèo phát ra trong cỏi Đông-Dương 6 năm nay

Bệnh sưng ở cổ hai bên sường cuống họng» lúc mới phát ra thì chỉ thấy hơi ngứa: rồi cổ mỗi ngày một sưng to lên, da ngoài cổ không đổi sắc, hễ rờ vào chỗ sưng thì thấy từng cục một, trước nhỏ sau to mãi lên. Các ông lang, mỗi ông nói một khác: ông thì nói là đờm tích, ông thì nói là khí tích, ông thì nói là huyết tích. Tôi đã để tâm xét kỹ, bệnh ấy là do ở khí huyết hư mà sinh ra.

Nếu ai không may mắc phải bệnh nầy, lúc mới phát ra: nên mau mau lấy lá phù-dung (passé-rose) đã nhỏ ra mà rịt vào, trong ít ngày sẽ khỏi.

Lá nầy tôi đã mách mấy người dùng đều khỏi cả.

Vả mộng Tường

(Khoa học tạp chí)

Phú-Xuân Học-hiệu

Đủ cả các lớp:

từ lớp Đồng-ấu đến lớp Tứ-niên Cụ-thể

Lập từ năm 1930

"CẦN DÙNG GẤP"

Cần dùng nhiều người làm Gérants cho nhiều Phân-cuộc VÕ-ĐÌNH-DẦN sắp mở thêm ở khắp Đông-Dương hoặc thay thế cho một số Gérants cũ bị bãi giao-kèo.

Trong Nam viết thơ lại:
Nhà thuốc VÕ-ĐÌNH-DẦN
323, rue des Marins, CHOLON

Ngoài Bắc viết thơ lại:
Hàng VẠN-HÓA
8, rue des Cantonnais, HANOI

Nhớ gởi tem trả lời.

THUỐC SÂU ĂN RĂNG
Hiệu THÔNG-HOẠT Quảng-Trị
Giá 0$14
Rất thần hiệu

PHÒNG TÍCH «CON CHIM» GIA TRUYỀN NHỎ ĐẠI
Xem bài tường thuật ở kỳ báo trước hoặc kỳ sau. Tìm CON CHIM ở trang tư sẽ rõ.

Ai thương con??

Khi thấy con thân thể gầy ốm, mặt mày xanh vàng, bụng to và thường có sán, đêm ngủ năng khóc, hay có ghẻ sài, nên biết đó là tại:

1°) Bẩm thụ thiên nguyên yếu;
2°) Trong mình có độc bởi những bệnh di truyền;
3°) Tỳ vị bị tích trệ bởi bú mớm không thường, ăn những đồ ăn khó tiêu, hoặc nguội lạnh.

Vậy muốn bồi bổ thiên nguyên, tiêu tích trệ, bổ tỳ vị, làm cho thân thể mập mạnh, khí huyết đầy đủ, da thịt nở nang, gân xương cứng mạnh, trừ hết ghẻ sài, lọc hết máu độc, để cho con được ăn chơi mau lớn, nên cho dùng:

Thuốc bổ trẻ con

HIỆU CHỮ THỌ

Một chai 0$60

Hỏi tại các nhà Đại-lý Thuốc Chữ Thọ, Dầu Chữ Thọ, Dầu Tứ Qui.

NHÀ THUỐC VĨNH-THỌ TOURANE

Cần nhiều Đại-lý, Chi-điểm khắp xứ Đông-Pháp

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG Hanoi là nhà thuốc Nam ra đời đã lâu năm, to nhất và danh tiếng nhất trong nước. Cần đặt nhiều Đại-lý, Chi-điểm ở các tỉnh, các phủ, huyện, các chợ to, bến lớn khắp xứ Đông Pháp, ngài nào muốn làm, xin cứ đến hoặc gởi thơ cho các nơi sau nầy:

Về xứ Trung-kỳ, từ Thanh-hóa đến Hà-tĩnh thì hỏi tại Đại-lý NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *36, Rue Sarraut Vinh* — từ Ba-đồn đến Phan-thiết thì hỏi tại Tổng-đại-lý NHƠN-THỌ-ĐƯỜNG, *Rue Đồng-Khánh Tourane* — Về xứ Lào (Laos) thì hỏi tại M. ĐÀO TIẾN, *Maison Nhật-nhật-tân à Thakhek* — Về Nam, Bắc-kỳ và Cao-mên (Cambodge) thì hỏi tại Tổng-Cục NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, *46 Rue des Phúc-kiến, Hanoi.*

Còn như ngài nào muốn dùng thuốc gì, xin sẵn lòng chiếu cố đến các nơi kể trên, hoặc đến các nhà Đại-lý NAM-THIÊN-ĐƯỜNG ở các tỉnh sẽ có đủ các thứ thuốc rất linh nghiệm. Ở xa xin gởi thơ và timbres để chúng tôi sẽ gởi catalogues đến hầu.

NAM-THIÊN-ĐƯỜNG chủ-nhơn kính cáo

Bệnh Bạch-đái, Bạch-trọc, Huyết-trắng *với thuốc* ***Bá-đà-sơn-quân-tán N° 1***

Đời văn minh, bệnh phát rất văn minh, nếu không có thuốc văn minh, thế nào trị đặng.

Thuốc BÁ-ĐÀ-SƠN-QUÂN-TÁN, chế ra không tùy theo sách xưa lấy sự tự học thí nghiệm khảo cứu, thâm hiểu nguyên nhân căn bệnh dùng thuốc phương ngoại hiệp cùng thuốc Bắc mà phát minh ra, trị 10 người hết cả 10, đặng đồng bào Trung, Nam, Bắc công nhận là vị CỨU TINH của hàng phụ nữ, chuyên trị bốn chứng đau tử cung xin kể dưới đây:

1°) HƯ TRỆ TỬ CUNG. — Bởi kinh huyết không đều, tử cung hư hàn, hư nhiệt, hai sợi giây chằng yếu tử cung sa, bạch đái ra dầm dề, khí trong, khí đục, gương mặt xanh xao, càng ngày càng ốm.

2°) NỘI THƯƠNG TỬ CUNG. — Bởi đàn bà khi sanh đẻ trễ trớ, náo động tử cung, hai sợi giây chằng yếu tử cung sa và có vết thương, đau trằng hai bên dạ dưới, ra bạch đái có khi lộn máu, đường tiểu nóng rát, khi có đường kinh hết rồi, trước lại giây dưa năm ngày chưa dứt, tưởng là có đường kinh dài, vì những máu ấy ở trong vết thương tử cung mà ra.

3°) NHIỄM ĐỘC TỬ CUNG. — Người đàn bà hay là con gái hoặc người tu hành không chồng, khi có đường kinh băng bó lại không cho bở bơi nên bơi độc máu xấu nhiễm vào tử cung, bị sưng tử cung, khi có đường huyết ra đến 5, 7 ngày mà chưa hết ra bạch đái vàng có giây có nhợ, đường tiểu không thông.

4°) NGOẠI THƯƠNG TỬ CUNG. — Chứng nầy nặng hơn hết, đàn bà bị ngoại thương truyền nhiễm bởi người chồng trước bị lậu độc hay là sang độc, uống thuốc hết rồi mà chưa uống trừ căng, khi giao cấu người đàn bà bị nhiễm độc, trong tử cung có mụt có nhánh và lở làm cho đau trằng hai bên dạ dưới: ra huyết trắng có giây có nhợ, lộn mủ, lộn máu, đường tiểu nóng rát lại đi độc ở đại trường làm chầy suốn đại trường sưng đau thất ngang lưng, đường đại bón nất, mỗi lần đi tiểu thốn đau khó chịu, có khi đi tiểu ra máu, lâu ngày biến sanh nội ngoại trĩ.

Bốn chứng bệnh đau tử cung tôi kể trên đây, trường phục BÁ-ĐÀ-SƠN-QUÂN-TÁN không cần bôm rửa mà bệnh hết dứt.

Thuốc nầy cách trị khác hơn thuốc khác, không phải uống cho cầm lại, lại uống cho dải hết đồ độc trong tử cung, làm cho tử cung hết đau thì bệnh hết dứt. Bệnh nào trong tử cung không lở, uống vào hết liền, bệnh nào trong tử cung lở và có vết thương, phải trường phục cho nhiều, những vết thương ấy lành, thì bệnh hết dứt.

Trừ ra chứng tử cung sang độc (cancer) thuốc nầy không thể trị đặng. Mỗi hộp 10 gói, uống 5 ngày, giá 1$00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG — Thudaumot

CHI-CUỘC: Saigon, Quinhon, Tourane, Huế, Hanoi, Haiphong

Tim-la, cốt-khí, giang-mai, sang độc chỉ có thuốc GIẢI-ĐỘC-SÁT-TRÙNG-HOÀN hiệu Võ-văn-Vân là hay hơn hết.

TRONG NHỊP HỘI-CHỢ

và tại gian hàng riêng của nhà VIÊN-ĐỆ ở HỘI-CHỢ

Hàng KHUYNH-DIỆP
Hàng VÉDÉ

bán giá quảng-cáo rất rẻ

Các nhà buôn ở các nơi đến Huế, muốn thương lượng làm đại-lý hàng KHUYNH-DIỆP hay hàng VÉDÉ, xin mời đến tại gian hàng Hội-Chợ hay tại nhà VIÊN-ĐỆ ở *Bến-Ngự, Quai de la Susse*, số nhà 11.

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

RẤT CÓ ÍCH

Tỉnh Bình-Định (Quinhon) là nơi thổ sản dầu dừa, mà thường niên đến mùa dầu không xuất cảng được. thời dân Annam ở miền Tamquan tây tâm phan van nơi [illegible] dừa vi nghiệp.

Từ ngày bằng savon XUÂN-SANH của chúng tôi ra đời đến nay, nhờ lấy toàn dầu dừa ấy mà làm ra các thứ savon rất tốt (72%) nên được công chúng hoan nghinh rất nhiều và lại được các sở thí nghiệm của nhà nước chứng kiến. Vừa rồi chúng tôi đã được giấy Hội-chợ Haiphong gởi vào khen tặng thứ savon của chúng tôi tốt hơn các thứ khác.

Món hàng nội hóa xứ Trung-kỳ ngày nay đã được mở mang. Vậy xin qui ngài lấy công tâm mà chiếu cố, để giúp cho kỹ nghệ xứ mình được bước vững trên con đường tiến bộ.

Savonnerie XUÂN-SANH
Avenue Khải-Định -:- QUINHON

THUẬN - LONG
Rue Paul-Bert
Đại-lý độc-quyền HUẾ — ĐỒNG-HỚI

Kết quả kỳ thi sĩ hoạn ở Trung kỳ

HUẾ. — Khi 4 giờ rưỡi chiều ngày thứ năm 20 Février nầy đã làm lễ xướng danh các ông Tân khoa Tri huyện tại Bảo đại thư viện rất long trọng. Danh sách 8 ông tân khoa như sau nầy:

Trần ngọc Liễn: làng Thuận bài, tỉnh Quảng bình.

Cao hữu Đồng: làng Thế chí, tỉnh Thừa thiên.

Lê phái Hiệp: làng Luật chánh, tỉnh Bình định.

Ngô ẩn Trân: làng La qua, tỉnh Quảng Nam.

Dương đình Nguyên: làng Đồng nhi, tỉnh Thừa thiên.

Nguyễn Vui: làng Dương nỗ, tỉnh Thừa thiên.

Đặng biểu An: làng Long vân, tỉnh Bình định.

Nguyễn văn Hoàng: làng Xuân tri, tỉnh Hà tịnh.

P. V.

Tin mùa màng

Hết lụt muộn lại tới gió khan

Mùa năm nay ở Quảng-ngãi, muộn vào gặp trận lụt khoảng tháng 11, kế đến lạnh, lúa cấy bị hư nhiều. Qua tháng giêng nầy lúa làm đòng, sắp trổ, bị gió khan rông rả mấy ngày (từ 18 đến 22 1 ta), làm lúa trổ bị bạc lại nhiều.

Về đường đầu mùa nghe bán được giá hơn đường năm ngoái; năm ngoái đầu mùa bán mỗi muồng là 6, 7 giác, mà năm nay đầu mùa bán mỗi muồng 1$10 hay 1$20. Song chưa biết sau sẽ ra thế nào.

Giá hắp độ nầy cũng khác, họ nói mỗi trăm kgr giá 3$20 hay 3$30, có cao hơn năm ngoái mỗi 100 kgr là 5, 6 giác, song không ai còn được mấy.

B. N.

. . .

Mất mùa to

Toàn hạt Phù-cát (Bình-định), về mùa lúa tháng ba nầy chắc mất mùa to, e không gặt được, vì khi cấy xuống bị lạnh, lúa xấu.

Đến tháng nầy lúa trổ bị gió và lạnh, trổ được đó nào trắng đó nấy, ngó đám lúa hình như một đám cỏ hắp, trông rất thê thảm!

Đã mất mùa tiền lại mất mùa lúa, e khó sống quá!

Hạt dân

Việc Thế-Giới

Tình hình Viễn-Đông

Quân Nhựt ở Trung-hoa tăng lên nhiều lắm

Bương-cảng, 13-2.— Quân đội Nhựt tăng ở đất Tàu cứ mỗi ngày mỗi thấy tăng thêm. Hiện nay người ta đã điều tra thấy rõ ràng quân đội Nhựt ở nước Trung hoa nay nhiều hơn hai hồi trước, và Nhựt đã bỏ ra 3 trăm muôn đồng để làm quân phí ở địa phận Trung-hoa.

Nhựt và Mông cổ lại đánh nhau nữa

Bương-cảng, 13-2. — Quân đội Nhựt và Ngoại Mông lại xáp chiến với nhau tại biên giới Mông Mãn ngày hôm qua rất kịch liệt. Hai bên thiệt hại rất nhiều.

Tin Thượng hải báo thêm rằng trong quân đội Nhựt có nhiều quân Mãn châu xen lộn, hai bên có lối 5 tên lính chết và hơn 10 người bị thương. Trận đánh nầy xảy ra ở vùng Chang chien nghĩa là mé tây đầm Bối nhĩ.

Sau khi tan trận đồn binh ở Ô-lang khảo-đã của Mãn châu bị quân Mông cổ chiếm được. Trong trận nầy Mông cổ có hai chiếc máy bay tới thả trái phá để làm. Việc xảy ra ở biên cảnh Mãn châu lần nầy càng làm cho tình hình Nga Nhựt thêm rắc rối.

Quân Nhật Mãn sắp đặt một trận đánh Mông cổ rất to lớn

Đại tiến, 14-2. — Vì nhiều vụ lôi thôi ở biên giới vừa rồi, đồn lính Nhật Tsitrikar tăng lên rất nhiều.

Theo những tin chính thức, các quân đội Nhật Mãn được lệnh đánh một trận lớn đánh đuổi quân Mông cổ ra khỏi đất họ vừa chiếm được.

Quân Nhật Mãn không định vượt qua biên giới Mãn Mông, từ khi Mông khiêu khích, song điều nầy không lấy gì làm đảm bảo vì hai bên chưa thuận về việc phân giới.

Nhật trả lời cho Nga về vụ lôi thôi ở biên giới.

Mộc tư khoa, 15-2. — Đại sứ Nhật đã đưa thơ chính phủ Nhật trả lời cho Nga về vụ một tính Nhật Mãn vượt sang đất Nga (30 Janvier) mà Nga đã phản đối. Ông Semaniakov, thứ trưởng bộ Ngoại giao Nga tuyên bố rằng Nhật chỉ lập những lời nói mà Nga bác khước một cách khinh bỉ.

Cứ tình thế ngoại giao và các việc liên tiếp xảy ra như thế kia, thì khó tránh được nạn binh hỏa giữa hai nước Nga Nhật.

Nga đã phòng bị

Chánh phủ Tô Nga sợ mé đông Tây bá lợi á có giặc trong mùa xuân năm nầy nên đã tức tốc bố trí phòng quân ở hồ Baikal và Hải sâm uy.

Gần đây ủy viên bộ giao thông của Nga đã qua Cực đông xem xét tình hình.

Chung quanh vụ công kích ông Léon Blum, lãnh tụ đảng xã hội, Pháp

Bệnh tình ông Blum

Paris, 15-2. — Quan thầy thuốc chẩn cho ông Blum, tuyên bố rằng bệnh tình ông nầy không tăng không giảm, duy ông có hơi yếu vì mất máu nhiều quá. Ông cần phải tĩnh dưỡng lâu, chớ ít ngày nữa mới biết đáng ngại, không đáng ngại thế nào.

Xét nhà các lãnh tụ đảng Bảo hoàng

Paris, 14-2 — Chính phủ đã cho xét nhà tư các lãnh tụ đảng Bảo hoàng, như Charles Maurras chủ bút báo «*Action Française*», và nhà ông Maxime Réal del Sarte, thợ chạm, hội trưởng liên hiệp hội các lao động về phái Bảo hoàng.

Paris, 14-2 — Ngày hôm nay, không có thêm nhà nào nữa. Những người bị bắt đều sở cảnh sát hỏi, được thả về. Nhưng lại có bắt hai người thanh niên mà người ta nhìn mặt theo cuốn phim quay khi xảy ra cuộc công kích ông Blum. Hai người ấy nhận có mặt tại đại lộ Saint Germain khi các lao động Bảo hoàng vây chiếc xe hơi của ông Blum, nhưng chối không đánh ông nầy. Chắc họ cũng sẽ được tha ra. Còn đương hỏi một người thứ ba nữa.

Ông Delest, chủ nhiệm báo «*Action Française*» bị buộc vào tội gây ra việc chém giết lẫn nhau, và ông Maurras, chủ báo ấy, vào tội tùng phạm, vì một bài vừa đăng trong báo ấy.

Tả hữu choảng nhau

Paris, 14-2. — Tại nhiều nơi trong Kinh thành Paris, có xảy nhiều vụ lôi thôi không quan hệ gì lắm, một đội người thanh niên mang cảnh binh và tăng hộ «Hoàng đế vạn tuế».

Paris, 15-2 — Sau cuộc công kích ông Blum và việc giải tán các hội Bảo hoàng, có 30 người về mặt trận Bình dân đánh phá một hội sở của đảng Bảo hoàng trong phường thứ XIV; một người lao động Bảo hoàng bị chở đến y viện: nó bị bóc hết một cặp mắt.

Cảnh binh có bắt một người lao động Bảo hoàng đánh một cảnh binh tại phường Saint Denis, và một người nữa gây ra vụ lôi thôi với thợ thuyền ở ga Saint Lazare, vì không chịu cất cái bằng hiệu của mình. Người nầy có đem gậy đi theo trong mình.

Lại một người lao động Bảo hoàng nữa bị bắt vì gây hấn với một người về Mặt trận Bình dân.

Grenoble, 15-2. — Tối nay có cuộc xung đột các đảng viên Bảo hoàng, phản đối lệnh cấm một cuộc hội nghị của họ, các đảng viên cực tả. Có mấy người bị thương.

Giải tán các hội của đảng Bảo-hoàng

Paris, 15-2. — Hôm qua Thủ tướng Albert Sarraut và Tổng trưởng bộ Tư pháp có hội đàm về việc thi hành sắc lệnh giải tán các hội của đảng Bảo hoàng ở các tỉnh; ở Paris thì đã thi hành ngày hôm qua rồi.

Sau đó Thủ tướng lại bàn với Tổng giám đốc Cảnh sát Paris về cuộc biểu tình dự định của Mặt trận Bình dân.

Ngo chuyện.

A-Ý 2 nước đánh nhau, giết nhau, mà ở trong có cái lợi cho bên địch, rõ là mâu thuẫn.

Theo tin A-kinh ngày 8-2 36 từ có trận A-Ý đến nay, café A lên giá và tiêu lưu mạnh lắm. Nguyên do là vì quân Ý bắt phục thầy thầy, cần dùng café, nên gián tiếp mua café của A.

Người A cho chuyện nầy trên sử chiến tranh cũng ít có.

Báo *Bắc nhà nam* vừa rồi có in một cái hình, chỉ một gia đình bên Mỹ, hiện người cha tên là William H. Lord đã 10 năm nay mắt cứ lim dim ngủ mãi; đề nằm cũng ngủ, để ngồi cũng ngủ, dựng đứng dậy cũng ngủ. Xem hình ấy thì thấy anh ta ngồi giữa bàn ăn như cái tượng, mắt nhắm riết. Không biết bị bệnh gì.

Ở Mỹ họ cho là kỳ, nhưng ở ta cũng chẳ kỳ gì. Ít biết bao kẻ thức mà ngủ!

Gần đây một người Tây ở mỏ than Hongay (Bắc kỳ) tiêu bạc giả, bị truy tố. Nay theo cuộc điều tra của nhà chuyên trách thì người Tây nầy tên là Chabas, có một người vợ Annam tên thị Thuyền, chính hai vợ chồng y làm việc «không tốt» nầy đã gần 1 năm nay.

Hiện hai vợ chồng Chabas đã bị bắt giải về Haiphong, chờ ngày làm án.

Người Annam đã mang đã tiếng xấu, mà nay ông nầy lại nêu cái gương chi chi!

Ông Vỹ, người trúng số 60.000$, vừa rồi có gởi cho hội bài lao Nam-kỳ 300$.

T. D, số 871 ra ngày 13-2-36, có nói ông huyện Hải an, tỉnh Kiến an bắt được 1 đảng viên cộng sản, mà đề tỉnh Hà-đông, vậy xin đính chính.

Dùng sữa "LE GOSSE"

Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tài cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà - nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon.

Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH, giá mỗi hộp..... 0$30

Đại lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUÉ - TOURANE - QUINHON

VIỄN-ĐÔNG TỒN-TÍCH HỘI

[illegible] CEQUANAISE thành lập năm [illegible]
Công-ty vô danh hùn vốn 1.000.000 phật-lăng, một phần tư đã góp rồi
Công ty hành-động theo chỉ-dụ ngày 18 tháng tư năm 1926
Đăng-bạ Hanoi số 419

Món tiền lưu-trữ (Tính đến ngày 31 Decembre 1934) **440.586$57** để Hội hoàn vốn lại cho người đã góp.

GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở HANOI 12, Phố Paul-Bert. — Giây nói số 832
Sở Quản-lý ở SAIGON 69, đường Charner. — Giây nói số 1099

Bảng xổ số hoàn tiền về tháng Janvier 1936

Mỗi ngày thứ năm **30 JANVIER 1936** hồi chín giờ sáng tại sở Quản-lý ở số 68 đường Charner tại Saigon, do ông MARTIN (Al) chủ nhiệm hãng Công-ty uỷ-nhiệm, ông HA-VAN-LƯƠNG và ông HUYNH-VAN-LẠC dự tọa.

Những số trúng	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại
	Lần mở trước: Hoàn vốn bội-phần. Những số đã quay ở bánh xe ra: 5017 - 6069	
36.069	M. VAN RYSWYCK, Công-ty cất rượu Đông pháp, 56, đường Tăng Cổ, Hanoi	5.000$00
	Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn. Những số đã quay ở bánh xe ra: 149 - 168 - 1331 - 990 - 49 - 1062 - 1025 - 721 - 1745 - 893 - 1258 - 1539 - 1229 - 1453 - 166	
169	M. TRAN-VAN-HANH ẩn quán ở số 37 phố Sabourain, Saigon	1.000$00
9.090	M. VO NGOC HAP, Buôn bán ở Qui-Nhơn	200.00
9.040	M. A. F. Moulin et, ở sở Bưu điện, phố Miche Saigon	500.00
19.025	M. PHU-NGUON và M. ICH-THANH, hàng Bạc ở Vinh Thanh-Van	500.00
26.745	M. HOANG-VAN-BOC, Lý-trưởng làng Hà Niêm, gần Thanh Hoa	200.00
31.056	M. PHAM DO TUONG, Tỷ rượu «Văn điển» ở Đô, phố Protectorat, Nam-Định	200.00
40.455	M. PHAM-XUAN-DONG, Thư ký, 19 phố Huế, Hanoi	200.00
42.166	M. VU-DUY-KY, buôn bán ở phố Ai-Mộ, Sơn tây gần Hanoi	200.00
	Lần mở thứ baikhôi phải góp tiền tháng. Những người có tên sau này trúng số được lĩnh phần miễn trừ, trị giá kể ở cột thứ nhất, có thể bán lại ngay theo giá tiền kể ở cột thứ hai. Những số đã quay ở bánh xe ra: 1.276 - 453 - 258 - 2.492 - 2.314 - 1.938 - 2.254 - 1.931 - 7.146 - 2.611 - 192 - 1.747 - 1.182 - 2.520 - 713	Cột thứ nhất / Cột thứ hai
6.956	M. G. TARDIVEL, Nghề giây điện-thoại ở đường Gia long Hanoi	500$00 / 374$50
26.146	M. HUYNH-TAN-SUM, Chánh-tổng ở Ba-Đồng Bạc Liêu	200.00 / 104.00
37.162	M. DAO-THI-NGOC, buôn bán ở Tuyên-Quang	200.00 / 192.00
41.920	M. LE-DUU-AN, con ông Lê-văn-Tỷ, giáo học ở Tuyên Hoa gần Đông-Hới	200.00 / 196.00
42.718	Phiếu này chưa phát hành.	

Những kỳ xổ số sau định vào ngày 28 Février 1936 hồi 9 giờ sáng tại sở Tổng-Cục ở số 32, phố Tràng-Tiền tại Hanoi

Hỏi cần nhiều người đại-lý có đảm-bảo chắc-chắn

Cuộc biểu tình của Mặt trận Bình dân

Paris, 16-2. — Hôm qua, đảng xã hội có tổ chức cuộc nhóm họp giống hệt như cuộc nhóm họp ngày 14 Juillet để phản đối vụ công kích Léon Blum.

Đã được phép của quan Tổng giám đốc cảnh sát. Hai ông Pfrot và Daladier khi đến nhóm được hoan hô cử tọa.

Ban trị sự đi đầu gồm những Thượng nghị viên: Cachin, Moriset, những Hạ nghị viên: Le Troquer, Monet và những lãnh tụ chính đảng: Bergery, Zyrowsky, đến một toán đàn bà, rồi một toán trẻ con, sau cùng các công đoàn.

Đi từ Panthéon đến ngục Bastille vừa hát bài «Quốc tế ca». Đi đầu một lá cờ đỏ và nhiều lá cờ tam tài.

Không có chuyện gì lộn xộn cả.

Cuộc chiến tranh ở Đông-Phi

380 tính Ý trốn

Londres, 12-2.— Ông John Themas nói nhứt định tại Hạ-nghị-viện Anh rằng trong khoảng 15 đến 22 janvier, có 380

(Xem tiếp trang 6 cột 4)

TIỂU THUYẾT

HƯ KHÔNG

LƯƠNG-PHÁT dịch-thuật
— 42

Bà lại nhận thấy sự thất vọng chua cay một lần nữa. Bà hy vọng những chi? Bà từng hy vọng những ông hoàng đẹp đẽ, triệu phú, mà thấy Ái lịch thì mê điếng lòng! Tuy mà sau cái bữa thất vọng với Bồi công, tưởng như bà không còn biết đến sự sống và người đời nữa. Ái lịch mất cả, chỉ có kẻ bởi cái sắc đẹp của nàng thôi. Những người muốn cưới vợ không của hồi môn, chỉ là những người đều có một tật bệnh gì nên không thể hy vọng đến các nơi khác. Nhưng con bà không thể lấy một ông già; sự ấy là một sự trái ngược, một sự đê hèn; Ái lịch không thể chịu nổi mà bà cũng vậy. Còn người trẻ? Cả thảy không phải toàn mạnh đâu... và nếu cái người rể tương lai kia mà lành được, thì lại sao mà nghĩ đều không tốt cho chàng làm gì? Mà cũng chẳ nghĩ đều tốt làm gì!

Bà lại lấy làm lạ rằng bà đã ngẫm ngẫm nghĩ đến cái ý của bà có: trong giây lác bà đã thấy con bà trở nên giàu và được giải thoát, khôi phục lại tự do để làm lại cuộc đời theo ý muốn... Bà lại tự thẹn với bà: không, chắc là một cuộc hôn nhân như vậy không phải một cuộc hôn nhân bà ao ước cho con bà. Ông Bá lê vy nếu còn sống chắc sẽ không bằng lòng, và hình như bà đương nghe ông phàn nàn, và thấy ông hiện ra đứng trước mặt bà mà oán trách.

Bà Ái lợi lại nói:

— Thì chúng ta cứ tiếp chàng cái đã. Cái đó không có đều gì ràng buộc về sau cả. Và nếu Lê lư bá mà mê Ái lịch, thì chúng ta sẽ thấy...

Bà Bá lê vy trả lời:

— Trời ơi.... mà chúng ta không nói cho Ái lịch biết trước sao?

Bà Bá lê vy vẫn tự bảo: «Bà cô kia cũng không muốn cấp cho con mình một món của hồi môn! Rõ là đồ khốn nạn, hà tiện! Cấp cho Ái lịch một món của hồi môn mà sợ nghèo đi sao!»

Về việc đó thì không còn hy vọng gì nữa cả. Mà chớ phải ít ra biết chắc rằng người thanh niên kia về đường tinh thần được tử tế... Phải tìm cách quan sát, phải hỏi hang... Đó không phải công việc trong giây lác. Hãm lấm ngàn bạc huê lợi! vẫn là một món bở quá sức tưởng tượng. Người thanh niên kia có lẽ là một người biết trọng vợ; tức Ái lịch sẽ có được cái hạnh phúc hình thức, cái hạnh phúc sắm áo đẹp, mang ngọc báu, được tìm các sự vui thú khác, nhưng cũng là cái hạnh phúc kẻ bán người mua.

Bà Ái lợi lại hỏi:

— Mà mụ có muốn ta mời người ấy ăn cơm thứ bảy đây không?

Bà lại càng tỏ thêm các lý để đánh đổ lòng dụ dự của người cháu:

— Nếu người thanh niên kia mà không làm vừa lòng mụ, thì ta sẽ nghĩ đến một người khác. Nhưng ta chắc chắn rằng mụ sẽ vừa lòng.

Vừa đi vừa nói chuyện hai người đã đi giáp vòng chung quanh bờ hồ. Hai người lại lên xe hơi.

Bà Ái lợi nói:

— Cuộc đi giạo nầy thú nhỉ. Chúng ta có thể đi một vòng rồi trở về ngả thác nước.

Rồi bà lấy đầu ô chích vào người tài xế mà bảo:

— Uy dân nghe không? cứ đi chậm chậm nghe.

Anh tài xế nhăn mặt. Lại đi một cây số mỗi giờ!... Thế thì đi một cỗ xe ngựa còn hơn. Bát tỷ ngồi một bên, nín thinh không nói một tiếng.

Bà Ái lợi như có giọng trả thù nói:

— Đi như vầy, chúng ta không sợ đè ai.

Uy dân cúi lưng hai tay chận vào tay lái. Một chiếc xe chạy nhanh như chớp lướt qua. May mắng thay! Chạy như chiếc xe ấy mới thật chạy. Ai bị đè mặt ai. Làm tài xế phải như vậy, không thì đừng làm tài xế.

Bà Ái lợi không thấy bộ mặt nhăn nhó của Uy dân, cũng không thấy cái nụ cười chua chát của Bát tỷ; chỉ thấy mấy hàng cúc đồng ở phía sau bộ đồ của hai người đương chăm chăm nhìn bà với các con mắt sáng và có ý chế nhạo. Con chó Ki ki ở trên vế bà cất tiếng kêu. Bà cúi xuống hôn chỗ mồ nó.

. . .

Bà Bá lê vy thấy ngày thứ bảy tới mà không khỏi lo sợ. Trong khi lo sợ, bà lại thêm buồn, vì bà nhớ đến ông Bá lê vy. Cái tư tưởng và trách nhiệm làm mẹ của bà làm cho bà đau đớn; lương tâm bà làm cho bà phải lấy làm ngượng ngùng mỗi khi nghĩ đến cuộc hôn nhân trong những trường hợp như vậy. Và những sự khó khăn mà bà thấy trước, làm cho bà ngả lòng. Làm thế nào mà nói sự thiệt với Ái lịch bây giờ? Bà Bá lê vy mới nghĩ đến mà đã lấy làm khó chịu làm sao!

Không, dầu bà có muốn Ái lịch giàu biết bao, bà cũng không nỡ nào đem nàng mà hy sinh. Tuy lòng kiêu hãnh và xa vọng của bà cũng không thể chịu để cho con bà lấy một người tầm thường, dầu người đi nói con bà có giá trị tinh thần cho mấy mặc kệ, dầu như Mỹ sơn cũng vậy — cái chàng Mỹ sơn ấy thật bà không hề nghĩ đến trong khi muốn định lứa đôi cho con bà.

(Kỳ sau sẽ tiếp)

https://tieulun.hopto.org

Bịnh Phong = Tình

LẬU, DƯƠNG-MAI, SANG-ĐỘC

Chẳng nên nghe những lời rao quá đáng : Nào rẻ tiền, nào mau mạnh trong ít tiếng đồng hồ, rồi dùng thứ nào dùng thứ nấy. Đó là những phương thuốc uống làm cho nọc độc nhập vào cốt nên uống vô thấy đỡ ngay, nhưng hết sức nguy hiểm cho tánh mạng sau nầy, vì gốc độc đã ẩn thám vào ngũ tạng và lục phủ. Nếu thức khuya, làm công chuyện mệt, uống rượu nhiều, thì nào cũng trở lại (thành bệnh lâu năm) hành nóng lạnh, tay chơn nhức mỏi, đau xương sống, đau cùng lất léo, đau thắt ngang lưng, đau rang nơi ngực, đường đại bón; đường tiểu không thông, có chút mủ, hay là như sợi chỉ, hoặc cho vợ con vì gốc độc di truyền (bởi thế nên có nhiều người bệnh không biết rõ, nói tôi đau bệnh phong tình, uống thuốc hết rồi, không chơi bời nữa, sau bệnh trở lại).

Vậy phải tìm cho đặng thứ thuốc nào trị tận gốc mới có thể tuyệt nọc đặng, như thuốc :

Sưu-độc Bá-ứng-hoàn

hiệu ÔNG TIÊN là một thứ thuốc bí truyền, gồm trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tiêm la, Cốt khí, Sang độc, Dương mai, Hột xoài, bất cứ nặng nhẹ lâu mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN cũng tống tôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ căn, không hại đến sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Người bệnh muốn dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN khỏi lầm lạt nhưng mấy thứ thuốc khác, nên hỏi trước những người có dùng rồi mới tin chắc, hay là mời đến nhà thuốc chánh tại Phú-nhuận cùng các chi-nghánh dưới đây, chúng tôi sẽ đem cách thí nghiệm và thơ chứng nhận ở các nơi, cho người bệnh thấy rõ thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN, ai dùng cũng dứt tuyệt nọc.

Khỏi chưa chắc tuyệt nọc

Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh Phong tình như : Lậu, Tiêm la, Cốt khí, Hột xoài, Dương mai, v. v... dùng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là dứt tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bón huất, nên dễ lây sanh ra tổ hại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm. Mau dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN trong ít ngày sẽ thấy nước tiểu có chỉ nhợt cặn cáo, và trong mình đặng nhẹ nhàn thơ thới, đó là nọc độc hay còn ẩn trong mình bị thuốc tống tôi ra, phải ráng dùng cho thường sẽ hết dứt.

Bịnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh Phong tình của đàn ông sang qua, nay đau, mai mạnh, huyết trắng ra dầm dề, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau tử cung hay là bạch đái hạ, dùng thuốc hết tiền mà bệnh không mạnh, đến đổi phải thiệt mạng. Vậy phải dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN mới hết đặng.

Bịnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót đặng, mình mẩy ghẻ chốc, u nhọt, lở lói cùng mình, mau dùng thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN hết sức công hiệu.

Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN ra chưa chắc có thứ nào trị đặng tận gốc và tuyệt nọc các chứng bịnh Phong tình.

Nhà thuốc ÔNG-TIÊN

86 82-84-86 88-90-92, Rue Paul Blanchy prolongée

Phú-nhuận - Saigon

SUCCURSALES :

SAIGON	HUẾ	HANOI	P. PENH
78, rue d'Espagne	*51, rue Gialong*	*69, rue du Papier*	*Rue Ovier*

DAKAO	CANTHO	BACLIEU
168, Bd. Albert 1er	*Bd. Saintenoy*	*Avenue Chanoi*

Và trên 800 nhà đại lý ở các nơi trong xứ Đông dương.

NHÂN TẠO HUYẾT — **CỐ TINH BỔ THẬN**

CHỦ

BỔ HUYẾT - SÁT-TRÙNG

Bổ dưỡng thần-thể — Lọc sạch máu huyết — Làm cho khí-khuyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG - MAI, và các chứng sốt, lỏ, ghẻ — Già suy gầy, trẻ ít ăn, mạnh mau — Đàn bà có mang đang an-thai — Ở-cữ đang chóng đỡ đa, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

THẬN HƯ — DI-TINH

CHUYÊN TRỊ : Di-tinh, mộng - tinh, hoạt tinh — Khi sơ phát : đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm bao mộng mị vẩn vơ... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người những bức thơ minh tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan sát ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE—HANOI như sau :

« . . . . Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương pháp bào chế Thái-Tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi thì huyết, tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge đỏ máu) tươi tốt trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn nghị chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN : « . . . . Thuốc nầy không có chất độc, tinh chất toàn nguyên liệu rất quí như SÂM một ông v.v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng Bông HANOI

HOÀNG - VĂN - ÁP

Kẻ mới mắc bệnh LẬU, hay TIÊM-LA, hay LẬU ĐỔ NHẬP CỐT, người là thỉnh thoảng trong thịt có hoặc như kiến bò, hay cứng ngày có thì mủ hay nước đái có trắng như sợi chỉ, thế là bệnh đã nhập cốt, như thế thì phải kịp chữa ngay, nếu để lâu sau ra lắm bệnh rất nguy hiểm mà hại cả dòng dõi, muốn mau khỏi chỉ uống thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP, 47, Phố Hình-cụ, BẮC NINH là mau khỏi rứt hết nọc, mà vẫn đã như thường, chớ bắn hiệu thông của bịa đặt nhiều lời hay vẽ hình ảnh rõ, như thế chỉ khó tin cho người có bệnh, vậy ai có bệnh nên đăng thử thì mới biết thuốc của hiệu hay đã có tiếng xưa nay, thuốc LẬU 1$00 TIÊM LA 2$00 1 lọ, khi mua gửi ít tiền trước, còn gửi lính bắc giao ngân, xin chớ bỏ qua, có đăng thì mới rõ.

Có bán tại hiệu LÊ-NAM-HƯNG, rue Gia-long, PHAN-THIẾT.

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

các nhà từ thiện cũng được một số tiền khá, mà tiêu phí chưa hết bao nhiêu, có người chỉ trích. . .

Năm ngoái (1935), ông ấy lại thác cớ rằng, đêm nằm chiêm bao (?) thấy ma ở Bến thầy xâm nhau kêu oan. . . ; lại xin phép phề khuyến tiền nữa, để làm nhà cho các linh hồn. Tiền thu vào được khá, mà sắm chuối, oản, nhang, đèn, cũng chưa hết !

Tết năm nay, ông cũng xin phép mở tiệm điếm và xác đa ở sau nhà gần Bến thầy để lấy tiền hồ mà sắm các đồ phế khí trong đền thờ các Trùa (?). Bắt đầu từ mồng 2 tới rằm tháng giêng, tiền hồ thu (10%) tính được số tiền cũng khá, ban tổ chức giao cho ông nhận cả, chẳng biết có sắm được những đồ gì. . .

Ông nào chủ động việc ấy, nên tính cho mình bệnh khỏi lời đề nghị trên.

L. T.

Xin hoãn tháo đập

QUẢNG NAM. — Hiện ở làng An mỹ, tổng Chiên đàn, phủ Tam kỳ, có đắp cái đập ở cuối Cẩm sơn chảy xuống, đặng lấy nước vào ruộng cho mấy làng gần đập ấy (trên 5 xã). Nay có trát quan sức cho làng sở tại đập ấy phải tháo cấp đặng đắp đập ngăn hạt thấy lợi ở trên. Nhưng các xã đó vẫn còn kêu nài, vì vụ thuế năm nay, dân mấy xã ấy chỉ trông nhờ hoa lợi ở cái đập ấy.

Vậy quan trên nên hoãn sự đắp đập trên cho họ. Nếu tháo thì mùa lúa tới đây đành phải nhấp mất.

Dọ Lan

Chuyện « Hương bộ làm quấy »

QUẢNG-NGÃI. — Trần Hoe, hương bộ ấp Lương nông, làng Thi phổ nhi (Mộ đức) vì nhiều làm quấy trong mấy quyển nhân thế bộ, quan trên đã sức và cho mua bộ khác viết lại, nhưng không xử tội gì.

Ngày 8-2-36, là ngày kỳ an tại dinh ấp, có đề viên chức ký sự, y lại mang nhiều bát phẩm Nguyễn Bốc, thành đương lễ thần ma nóa ra một trận cải lộn và ẩu đả.

Một đám dân lui cui dọn dẹp, đến tác thịt gần tới miệng, mà vì thấy cách lọa thứ hương ẩm quá ư trật tự, phải bóp bụng nhịn đói vô không !

Dung tăng

Không nên khinh Mọi

(Mọi cũng biết kêu oan cho nhau)

Trong năm, thấy có 39 tên mọi, tức là chức việc làng xóm, thuộc sách Ruộng-Khay, Xã Điệu, Xóm Trường, Vầng Rận, Xóm Ngoạt, Xóm Đèo, Đèo Gió và Thạch Nham, tổng Sơn hạ, đồn Sơn hà, đồng đứng tên ký đơn kêu oan cho một tên mọi bị bỏ tù oan; đơn kêu tại tỉnh, quan tỉnh hứa sẽ xét. Hạ tuần tháng giêng ta, lại thấy chúng ký đơn gởi đến các nơi kêu nữa. Câu chuyện như dưới :

Trước đây hơn 5 năm, tại sách Ruộng khay, tổng Sơn hạ có tên mọi Đinh Nhá, và con nó là Đinh Rìa, cầm thuốc độc giết người, để thuốc chết mọi trai và gái là họa Đinh Rái, Đinh Rên, Đinh Xôn v. v. cả thảy 19 người. Theo thói tục mọi, hễ đứa nào cầm thuốc độc giết người, thì họp các làng xóm lại, mà giết đứa ác độc ấy, đó là theo tục xưa, chớ ngày nay đã có quan cai trị, thì sợ quan quở phạt không dám làm thế, nên chúng đến bẩm với viên bang tá xin phép trước ; bang tá biết cha con tên Đinh Nhá có cầm thuốc độc giết người, nên theo tục mọi cho chúng tự tiện.

Chúng bèn vây bắt cha con tên Nhá giết ngay, sau khi giết xong, lại đến bẩm với quan bang tá và chánh tổng đến khám mạng và đồ thuốc độc. Quan bang tá cho đòi thân nhân tên Đinh Nhá đến hỏi :

« Các làng họp giết hai đứa nầy có oan gì không ? » Bọn thân nhơn trả lời : « Chúng nó có cầm thuốc độc, và làng xóm đồng lòng giết chúng nó, thì không oan. Lúc ấy có mấy đứa mọi nói rằng, tên Đinh Nhá giết chết bà con của nó, xin lấy của Nhá để bồi thường mạng, rồi đứa lấy cái nầy, đứa lấy cái khác.

Sau khi giết cha con tên Nhá, vụ ấy đã hơn 5 năm nay, trong làng xóm không ai bị chết về mấu thuốc độc, vẫn được yên lặng luôn luôn.

Gần đây con trai tên Đinh Nhá đến kêu quan : Cha anh nó bị giết oan, chớ không có cầm thuốc độc. Vì vậy nên quan kiểm lý Sơn hà kết án 3 đứa mọi can tội giết tên Nhá, là Đinh Có, Đinh Điểu và Đinh Thi, rồi giải về tỉnh giam đã mấy tháng nay. Trong 3 người bị giam đó thì tên Đinh Có và Đinh Điểu vì có can thiệp về vụ ấy, còn tên Đinh Thi không can dự gì mà cũng bị kết án giam sai, chúng cho là oan ; nên đồng đứng đơn kêu oan cho tên Đinh Thi được hưởng trắng án.

Người ta thường nói : « nói như mọi thất gió », là tỏ tính tình chân thiệt của mọi. Nay thấy chúng đồng đơn kêu oan cho Đinh Thi, mà không kêu oan cho Đinh Có và Đinh Điểu, thì lời chúng nói có thật. Nhà đương nên lưu ý, để cho chúng biết rằng : « Không khi nào người ngay mà bị oan ».

Ai bảo mọi không có đoàn thể !

L. b. Kh.

Việc Thế-giới

(Tiếp theo trang 3)

lính Ý trốn sang Kenya. Họ bị lột khí giới và bắt giam.

Lại 650 lính bản xứ đầu hàng A

Addis-Abeba, 14-2. — Theo một tờ thông tư của A, thì Tổng-đốc Desta có tin rằng ở Andame 650 lính Erythrée thuộc đại quân tướng Graziani đã tận một trại lính A đầu hàng, mang cả binh khí vật thực theo. Còn 300 nữa sắp đến đầu hàng.

Quân Ý vẫn không thối lui

Rome, 14-2 — Hôm nay có tờ thông tư nói rằng quân Ý ở phía Bắc mặt trận Somalie tiến tới xa hơn người ta tưởng nhiều. Họ giữ vững đường đất Djijiga.

Cũng tờ thông tư ấy nói một mặt quân Ý đã chiếm Lammasellindi, trên sông Gesro, và vẫn đương còn tiến nữa ; một mặt, ở miền Tây nam Néghelli là nơi của có tin quân của Tổng-đốc Desta, quân Ý đánh dẹp. Cũng ở miền nầy, hôm đầu tháng quân Ý có đánh một trận lớn với quân A.

Rome, 16-2. — Trong mấy ngày rày có nhiều tin đánh nhau quan hệ chung quanh thành Makallé. Nhưng trong tờ báo các chỉ nói những trận đánh bằng máy bay thôi.

Quân Ý được đại thắng

Makallé, 16-2. — Trận đại chiến ở phía Nam thành Makallé trên 10 ngày nay đã liền kết : quân Ý đại thắng, chiếm miền Adaram, Sélicot và cả miền trung châu Afeol. Trong số 80.000 quân lính A dự trong trận nầy, đến 30.000 người khi mới đầu đã bị đánh chạy tán loạn. Bên A bị thiệt hại hết sức nhiều ; người ta nói đến những 20.000 cả chết cả bị thương ; còn bên Ý thì 400 người chết, 500 người bị thương.

Hai đội quân của hai Tổng-đốc Kassas và Seyoum [illegible] đánh cắt đứt rồi. Tổng-đốc Monlosghetta với 18.000 quân lính bỏ trận trong đêm 14 15.

Addis-Abeba, 17-2. — Người A không cải chính tin Ý thắng trận ở Makallé, chỉ cãi về số thiệt hại của mình.

Thuốc Văn-minh

Bỏ Á-phiện không hại thân thể CAM ĐOAN « không khỏi không mất tiền », bệnh nặng chỉ trong 2 tháng là khỏi.

Mùa độc mỗi nhà nên có sẵn một ve dầu CÚ-LÀ-SƯ-TỬ để trừ các bệnh.

Áo lạnh hàng laine đã kiểu mới đến, mỗi ác 3$20.

Sơn Résistance bán rẻ không đâu bằng.

Bán tại : **NGỌC-HỒNG**

91, rue Gia-long HUẾ

SỐ 60 **Huê-liêu Giải-độc-hoàn**

Trị Lậu, Giang-mai, Sang-độc

Thuốc nầy trị được ba chứng bệnh ? Lậu, Giang-mai hay là hột xoài. Bệnh mới phát hay kinh niên, uống vào cũng tuyệt nọc. Phương thuốc HUÊ-LIÊU GIẢI-ĐỘC-HOÀN nầy không công phạt, không hại đường sinh dục. Uống vào thì cứ hòa hưởn, chạy khắp cả châu thân sát trùng, trừ nọc cả ba thứ bệnh, rồi dưỡi độc ra ngoài.

Dùng thuốc nầy mỗi bữa thì mỗi bữa trừ được một mớ trùng độc. Cứ thế mà trừ lần, nhọ trong 30 ngày, uống [illegible] thì tuyệt nhiên trong mình không còn bệnh nữa. Dầu là bệnh mới hay bệnh đã kinh niên cũng vậy.

Chúng tôi tưởng cái phương lược trị bệnh phong tình như thuốc HUÊ-LIÊU GIẢI ĐỘC-HOÀN của chúng tôi là đúng phép, vừa trị bệnh vừa được trừ căn.

Còn bảo uống vào nội nằm ba ngày cho hết bệnh, cho giứt mủ lập tức, như nhiều thứ thuốc đã rao, thì chúng tôi dám tưởng đó là chỉ uống cấp thời cho đỡ bớt, chớ không khi nào trị bệnh đặng.

Thuốc HUÊ LIÊU GIẢI-ĐỘC-HOÀN bào chế toàn bằng những dược liệu bổn xứ, trị một cách chắc chắn và tuyệt nọc, bất cầu là trị riêng một bệnh hay là trị một lượt ba chứng nói trên đây. 1 hộp 1$00.

BÁN TẠI : Võ-Đình-Dân Đại-dược-phòng

57, Rue Paul-Bert -:- HUẾ

Mme RICHARD

Phono-Photo-Musique

Trước ở đường citadelle số 7

NAY DỜI ĐẾN

Đường GIA - LONG số 87 — HUẾ

KỀ TRƯỜNG HÁT

Nhà rộng, Hàng hóa đủ hơn

Ngoại máy hát dia hát BEKA, lại còn bán máy chụp hình và đồ phụ tùng giá như bên Pháp.

Bán lẻ như violon, mandoline, banjo giá từ 8$50 của hiệu COUESNON — PARIS

Chúc năm mới

(HÁT Á ĐÀO)

Mường :

Mùa xuân ai khéo vẽ vời,
Đầy thành hoa gấm, một trời điểm trang.
Chủ trương mừng thấy đông-hoàng,
Thái hòa cảnh tượng, rõ ràng Thuấn-Nghiêu.

Nói :

Tiết Xuân mới, đầu năm Bính-tý,
Sướt năm châu hòa khí xuân phong.
Chúc tân hy vạn sự hanh thông,
Đường phát đạt, Công, Cổ, Sĩ, Nông, đều tấn bộ.
Gió Mỹ mưa Ân, đời tế ngộ,
Mầm Hồng, chồi Lạc, cảnh tiên nghiêu.
Các nhà buôn lại lắng đội tài nguyên,
Trăm thợ khéo đua chen đường máy móc.
Trăm hoa nở, nhân tài như mộc,
Cảnh non sông gấm vóc kém chi đâu !
Vẽ Xuân rạng rỡ Hoàng-Châu.

AN THÀNH

AN-THÀNH, là một nhà dệt các thứ áo pull'over bằng laine và coton, chemisettes maillots các hội thể-thao và bán sỉ các thứ lụa Hadong, tussor soie rất đẹp. Ai muốn sỉ có giá riêng đặc-biệt.

AN-THÀNH

41, phố Hàng Đào -:- HANOI

NHÀ THUỐC

"ÔNG TIÊN"

84, 86, 88, 90, 92, rue Paul Blanchy prolongée

PHUNHUAN — SAIGON

MỘT MÓN THUỐC MỚI TÌM. —

Trị đặng các chứng bịnh phong độc, sanh bịnh ngoài da, như : ghẻ chốc, lác voi, lác đồng tiền, mụn cám, mụn bọc, nhọt, lông ben, bài biên cùng những mụt mọc ngoài da nổi cùng mình mẩy, sẩn đỏ có giả, ngứa ngầm khó chịu như thế.

CHẲNG NHỮNG THOA PHẾT SƠ SÀI MÀ HẾT ĐẶNG, hãy uống thuốc « GIẢI PHONG SÁT ĐỘC HOÀN » hiệu « ÔNG TIÊN » sẽ thấy tiêu hết những độc địa trong mình. Làm cho máu trở nên tinh sạch, tươi tốt mà trừ các chứng bịnh trên, sự hiệu nghiệm thấy liền trước mắt.

Mỗi hộp giá : 0$60

có bán khắp nơi. HUẾ 51 rue Gialong

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT . LỢI . RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XÀNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mát.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Imprimerie TIẾNG-DÂN-HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org